

INTRODUCCIÓ AL PROJECTE COMENIUS

Dins de l'àmbit de la formació inicial i contínua de professors, el moment present es caracteritza per la recerca de nous models, tots ells amb un objectiu comú: el desenvolupament de les competències relacionades amb la pràctica docent, i això a partir de metodologies basades en un equilibri entre treball|feina amb representacions, pràctica a l'aula i sabers teòrics.

La preocupació pel desequilibri existent entre les representacions, la pràctica i el saber teòric en la formació del professorat va portar a un grup de professionals de diferents països europeus (Holanda, Espanya, Noruega i Alemanya) a unir els seus esforços per intentar desenvolupar una línia d'actuació per a la formació inicial i contínua del professorat que fos capaç d'unir els tres elements citats i establir així una relació dialèctica entre pràctica i teoria, i això a partir d'un treball amb les representacions, teories implícites i experiències dels i les estudiants (en el cas de la formació inicial) i dels i les professors (en el cas de la formació contínua).

I així, el punt de partida de la línia formativa elaborada en el sí del projecte Comenius ¹ era la idea de què els i les docents "es formen de manera significativa" quan:

- a) s'estableix un vincle clar i directe amb les pròpies experiències;
- b) a partir de l'anàlisi d'aquestes experiències (prèvies i actuals) i l'observació de la pròpia actuació (en el cas de la formació contínua), es fomenta un procés de reflexió que desemboca en una reestructuració de les pròpies experiències i coneixement pràctic.

Aquesta visió de la formació, que entén la necessitat de capgirar la relació de 'teoria - pràctica' per entendre-la com una relació 'de la pràctica a la teoria', fa replantejar molts dels dissenys actuals de cursos de formació. Per aquesta raó, l'objectiu del Projecte Comenius era desenvolupar les bases conceptuals així com instruments específics per a fomentar un aprenentatge realista i sobretot significatiu en la formació del professorat.

¹ Projecte Comenius 2.1.: "Aprendre en i a través de la pràctica: Professionalització dels futurs professors europeus mitjançant l'aprenentatge reflexiu", subvencionat per la Unió Europea (106150-CP-1-2002-1-NL-). Durada: tres anys (2003-2005). Entitats participants: ICE de la Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat Pompeu Fabra de Barcelona, IVLOS (Universitat d'Utrecht), Institut de Formació d'Hamburg (Alemanya), Institut de Formació de Trondheim (Noruega). Pàgina web: www2.ivlos.uu.nl/comenius